

Læreplan for Fjellheim Bibelskole

For ettårig bibelkurs

Revidert 31.01.2020

Innholdsfortegnelse

1. Opplæringens formål	3
2. Opplæringens verdigrunnlag	3
3. Målgruppe	4
4. Undervisningsform	4
5. Vurdering	4
5.1 Vurderingens formål.....	4
5.2 Hva skal vurderes?.....	4
5.3 Vurderingsform.....	4
6 Dokumentasjon	5
7 Fag-og timefordeling	5
8 Fagplaner	6
8.1 Det gamle testamente.....	6
8.2 Det nye testamente	7
8.3 Systematiske og historiske fag	8
8.4 Kristen tro i et samfunnsperspektiv.....	10
8.5 Dannelse	11
8.6 Kontekstualisert misjon	12
8.7 Forberedelse til kontekstualisert misjon	13
8.7.1 Språkopplæring	13
8.7.2 Forberedelse på tverrkulturell kontekst.....	13
8.8 Kristen tro på Nordkalotten.....	14
8.9 Valgfag 1	14
8.9.1 – Internasjonalt perspektiv på kristen tro	15
8.9.2 – Perspektiver på kristen tro	15
8.10 Valgfag 2	16
8.10.1 – Alternativ 1: Fordypning teologi	16
8.10.2 – Alternativ 2: Fordypning idrett – og friluftsliv	17
8.10.3 Alternativ 3: Kreativ fordypning	18
9 Utplassering	19
9.1 Formål ved utplasseringen	19
9.2 Utplasseringsoppgaver og -omfang	19
9.3 Pedagogisk oppfølging	19
9.4. Kompetansemål.....	19
10 Aktuelle læremidler	20

1. Opplæringens formål

Skolens formål er ifølge skolens vedtekter § 3b, å “formidle evangeliet om Jesus Kristus, gi opplæring i den kristne tro og bekjennelse, formidle kjærlighet og tillit til Guds Ord og gi hjelp og veiledning til levende kristenliv og misjonsengasjement.” Gjennom dette skal elevene bli satt i stand til å ta i bruk sine evner og anlegg til beste for sine medmennesker (§ 3A i skolens vedtekter).

Med utgangspunkt i dette formål kan skolens mål for den enkelte elev konkretiseres i seks hovedmål. Disse hovedmålene er:

- a) Eleven skal opparbeide seg grundig bibelkunnskap. Dette omfatter både Bibelens metanarrativ, men også de delene av Bibelen som kan være vanskeligere tilgjengelig. Gjennom denne bibelkunnskapen ønsker skolen å legge til rette for at den enkelte elev kan få en større grunnforståelse for Bibelens innhold, slik at de etter endt bibelskole år kan være bedre rustet til å lese, forstå og forklare innholdet i de bibelske bøkene selv om disse er skrevet inn i en annen kulturell og historisk kontekst enn vår egen.
- b) Eleven skal gjennom et bibelskole år reflektere over og integrere Bibelens innhold i egen tro. Dette får også konsekvenser for hvordan man forholder seg til sine medmennesker i holdninger, liv og ord.
- c) Eleven skal øke sin kunnskap om og reflektere rundt eget liv, egne følelser og egen personlighet, med sterke og utfordrende sider. De skal også bli kjent med egne evner og nådegaver. Eleven skal lære å samarbeide, leve tett sammen i team, se, respektere og glede seg over andres personligheter og gaver
- d) Eleven skal opparbeide seg kunnskap om Bibelens budskap om misjon og bistand og integrere dette i egen tro. Det er ønskelig at elevene skal få et sterkere internasjonalt engasjement gjennom kjennskap til fremmede språk og kulturer. Samtidig er det et mål at eleven skal integrere lærdommer fra den verdensvide kirke i egen tro og liv. Eleven skal derfor lære å møte mennesker med annen kulturell bakgrunn med dyp respekt for deres religiøse og kulturelle røtter.
- e) Eleven skal gjennom skoleåret opparbeide seg kunnskap om kulturmangfoldet på Nordkalotten. Dette skjer i første rekke gjennom skolens reisevirksomhet i regionen, primært i Nord-Norge. Skolen ønsker at elevene skal bli glade i folket, i landsdelen og se muligheter og oppgaver her. Eleven skal også bli bevisstgjort det kristne forvalteransvaret for skaperverket gjennom at naturen blir tatt i bruk gjennom året.
- f) Eleven skal gjennom et bibelskoleår bli satt i stand til å møte behovene i samfunns- og arbeidslivet, jfr. VOL §1. Ved hjelp av det han/hun lærer i løpet av bibelskoleåret, skal eleven reflektere og undersøke hvilke utdanninger og arbeidsmuligheter som er mest aktuelle for den enkelte. Undervisning og praksis gjennom bibelskoleåret vil videre ha som sitt formål å øke den religiøse, etiske og tverrkulturelle kompetansen til enkelteleven. I et pluralistisk og globalt arbeidsmarked er vi av den oppfatning at denne kompetansen vil være en styrke for å kunne møte mennesker i ulike livssituasjoner med ulik kulturell og religiøs bakgrunn. Et reflektert forhold til eget liv og religiøsitet vil gjennom dette både være en styrke for arbeid i kristne organisasjoner/kirkesamfunn og i et sekulært arbeidsliv. Videre er det også ønskelig at elevene skal få et engasjement for frivillig arbeid, som utgjør en essensiell bærebjelke i det norske samfunnslivet.

2. Opplæringens verdigrunnlag

Voksenopplæringsloven § 18 første ledd slår fast at skoler som blir godkjent under voksenopplæringsloven “definerer selv sitt faglige og/eller verdimeslige grunnlag.” Dette gjør Fjellheim Bibelskole i skolens vedtekter § 3a, hvor det oppgis at opplæringen skal skje på grunnlag av Den Hellige Skrift (Bibelen) og Den norske kirkes bekjennelsesskrifter. Dette utgjør skolens verdigrunnlag.

All undervisning og praksis gis på norsk, til begge kjønn og til elever med ulik nasjonalitet.

3. Målgruppe

Hovedgruppen for opplæringen er ungdom fra 18 år og oppover. Vi regner med at søkerne har gjennomført to eller tre år fra videregående opplæring eller har tilsvarende realkompetanse. Det kreves ikke studiekompetanse for å bli tatt opp som elev ved Fjellheim Bibelskole.

Skoletilbudet er også åpent for voksne som holder på med/har fullført høyere utdanning eller andre voksne som ønsker en fordypning i den kristne tro.

Ved flere søkere enn skolen har kapasitet for, slår inntaksreglementet fast hvordan søkere prioriteres ved opptak.

4. Undervisningsform

Hovedmålene for skoleåret synliggjør at et bibelskoleår skal utvikle elevens faglige, mellommenneskelige og kulturelle kompetanse. For at elevene oppnår den ønskede kompetansehevingen i løpet av et skoleår, må skolen velge de mest hensiktsmessige undervisningsformer. Fra skolens side innebærer dette å kombinere ulike undervisningsmetoder.

Hovedvekten vil ligge på tradisjonell, lærerstyrt klasseromsundervisning, med gode muligheter for samtale og spørsmål. Samtidig er det ønskelig at undervisningen skal legge til rette for elevinvolvering gjennom selvstudier, gruppearbeid, elevpresentasjoner og skriftlige oppgaver. Videre vil skolen også vektlegge «learning by doing». Dette innebærer praktiske oppgaver i fag hvor det er hensiktsmessig for læringsutbyttet. Da flere av fagene har et sterkt interkulturelt perspektiv (8.6-8.8), vil mesteparten av denne opplæringen foregå i felt. Grunnen til dette er at denne undervisningsmetoden legger til rette for et bedre læringsutbytte enn å ikke være i felt. Også denne undervisningen vil foregå under planlegging, oppsyn og veiledning av skolens pedagogiske personale.

5. Vurdering

5.1 Vurderingens formål

Vurderingen skal:

- veilede, motivere og utvikle eleven
- motivere faglærer til kontinuerlig vurdering av egen undervisningspraksis

5.2 Hva skal vurderes?

Utgangspunktet for vurderingen i de ulike fagene er hovedemnene slik de kommer til uttrykk i fagplanen. Vurderingen skal vise grad av måloppnåelse hos den enkelte elev med bakgrunn i de gitte kompetansemål i hvert fag. Dette gjelder ikke minst kompetansemålene knyttet til refleksjon og drøfting, som på en særlig måte vil bli vurdert.

5.3 Vurderingsform

Kurset "Ettårig bibelkurs" ved Fjellheim Bibelskole benytter avsluttende vurdering for å vurdere hver enkelt elevs grad av måloppnåelse innenfor ulike fag. Hver termin blir avsluttet

med en tverrfaglig oppgave fra den tilbakelagte terminens undervisning. Denne oppgaven har form som hjemmeeksamen. Det er anledning til å bruke bibliotek, internett og andre hjelpemidler. Eleven mottar en skriftlig vurdering som viser til hvilken grad de har oppnådd kompetansemålene for det gitte faget.

I tillegg vil hver enkelt termin avsluttes med en skriftlig, anonym elevevaluering. Denne fungerer også som en vurdering for grad av måloppnåelse ettersom den gir faglærer grunnlag for å vurdere egen undervisningspraksis. Disse evalueringene går også til rektor og skolens styre. De blir gjenstand for samtale mellom rektor og den enkelte faglærer, hvor resultatene evalueres opp mot målene for faget.

6. Dokumentasjon

Elevene mottar et vitnemål ved avsluttet skoleår. Her blir de vurdert i hvert enkelt fag til bestått/ikke bestått.

Vitnemålet inneholder også oversikt over dokumentert og ugyldig fravær i enkelttimer og hele dager.

7. Fag- og timefordeling

Nedenfor følger en oversikt over fagene i «Ettårig bibelkurs» ved Fjellheim Bibelskole.

Timene er oppgitt i 60 - minutters enheter. Utplasseringen (66 t) telles som 50 % undervisning og 50 % praksis ved utplasseringsstedet. 50 % av 66 timer er 33 timer. Dette gir, sammen med 811 undervisningstimer, en tellende undervisningstid på totalt 844 timer.

Fag	Timetall
Det gamle testamente	90
Det nye testamente	133
Systematiske og historiske fag	90
Kristen tro i et samfunnsperspektiv	55
Dannelse	111
Kontekstualisert misjon	68
Forberedelse kontekstualisert misjon	24
Kristen tro på Nordkalotten	72
Valgfag 1	60
Valgfag 2	108
Utplassering	33 (50 % av 66 timer)
Total	844

8. Fagplaner

8.1 Det gamle testamente

Formål:

Undervisningen har som formål at eleven skal få en oversikt over hovedinnholdet i Det gamle testamente og hvordan Det gamle testamente peker frem mot Jesus Kristus.

Hovedområder:

- Innledning til Det gamle testamente
- Det gamle testamentes gudsåpenbaring
- Bruken av Det gamle testamente i Det nye testamente
- Nærstudie av en gammeltestamentlig person

Timetall: 90

Kompetansemål:

Innledning til Det gamle testamente

Mål for undervisning er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedtrekkene i den gammeltestamentlige frelseshistorien
- Gjengi hovedtemaene og hovedpersonene i bøkene i Det gamle testamente
- Identifisere kjennetegn ved ulike litterære sjangre i Bibelen og bruke dette til fortolkning av bibeltekstene

Det gamle testamentes åpenbaring av Gud

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hva Mosebøkene lærer om Guds handlinger, vilje og karakter og vurdere hvilke nytteverdier dette har for kristen tro
- Forklare innholdet i en av profetbøkene fra Det gamle testamente med fokus på Guds handlinger, vilje og karakter og vurdere implikasjoner for kristen tro og livsførelse
- Reflektere over tekster fra visdomslitteraturen og de poetiske bøker og forstå deres litterære og historiske sammenheng
- Omsette denne litteraturens praktiske livsvisdom og vise hvordan den kan brukes i personlig liv, arbeids- og samfunnsliv
- Drøfte forholdet mellom hvordan Gud fremstilles i Det gamle og Det nye testamente
- Finne tidløse sannheter i Bibelen og forklare hvordan disse kan brukes i eget liv, menighetssammenheng og i aktuelle samfunnsspørsmål
- Drøfte hvordan budskapet fra de historiske, profetiske og poetiske bøkene kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en eller flere formidlinger til en gitt gruppe

Bruken av Det gamle testamente i Det nye testamente

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare innholdet i sentrale Messiasprofetier fra Det gamle testamente og hvordan disse tekstene blir brukt av og om Jesus i Det nye testamente
- Vurdere i hvilken grad sentrale institusjoner, hendelser og personer i Det gamle testamente kan forstås som typologiske forbilder på Jesus

- Reflektere over profetlitteraturens relevans for eget trosliv, samt formidling av denne kunnskapen i dagens samfunn

Nærstudie av en gammeltestamentlig person

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare innholdet i Det gamle testamentes fremstilling av en sentral skikkelse, for eksempel David eller Samuel
- Analysere denne personens liv og virke, med sterke og svake sider, i lys av resten av det bibelske materialet
- Vurdere hvordan denne personen kan være et forbilde eller en advarsel for egen tro og livsførsel
- Drøfte hvordan budskapet om en gammeltestamentlig person kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

8.2 Det nye testamente

Formål:

Budskapet om Jesu liv, død og oppstandelse er den kristne troens sentrale kjennetegn. Elevene skal derfor gjennom et bibelskoleår opparbeide seg inngående kunnskap om disse hendelsene. Undervisningen om Det nye testamente skal gi innsikt i Det nye testamente med fokus på Jesu liv og hans betydning for den kristne tro. Videre skal faget gi kunnskap om den første kristne tid og utfordre til refleksjon over eget liv.

Hovedområder:

- Innledningsstoff til Det nye testamente
- Jesu liv og formidling
- Konsekvensene av Jesu død og oppstandelse for kristen tro og praksis
- Paulinsk teologi
- Nytestamentlig eskatologi

Timetall: 130

Kompetansemål:

Innledningsstoff til Det nye testamente

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare hovedinnholdet i Det nye testamentes budskap
- Gjengi viktige kjennetegn ved de ulike nytestamentlige skriftene
- Gjengi Det nye testamentes kanonhistorie i korte trekk

Jesu liv og formidling

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for sentrale hendelser i Jesu liv og gjerning
- Gjøre rede for sentrale perspektiver på Jesu forkynnelse og reflektere over hvordan dette budskapet kan formidles i dagens samfunn
- Forklare Jesu selvforståelse som sann Gud og sant menneske og reflektere over hvilke konsekvenser dette har for eget liv

- Reflektere over hvordan evangeliens budskap kan relateres til kristen tro og formidling, samt hvilken betydning Jesu budskap har i dagens samfunn
- Drøfte hvordan en tekst fra et evangelium kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

Konsekvensene av Jesu død og oppstandelse

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare hendelsesforløpet for Jesu død og oppstandelse
- Analysere sentrale teologiske implikasjoner ved Jesu død og oppstandelse
- Reflektere over Jesu død og oppstandelses konsekvenser for kristen tro og livsførsel

Paulinsk teologi

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Drøfte den apostoliske autoritet
- Gjøre rede for og fortolke innholdet i Romerbrevet
- Gjøre rede for og fortolke innholdet i ett av de andre paulinske brevene
- Reflektere over den paulinske teologiens konsekvenser, samt kunne anvende det i eget trosliv og relevans for dagens samfunn
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke og samfunnsengasjement gir innen dette tema
- Drøfte hvordan budskapet fra et nytestamentlig brev kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

Nytestamentlig eskatologi

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedinnholdet i Johannes Åpenbaring
- Gjøre rede for spesielle utfordringer knyttet til fortolkningen av Johannes Åpenbaring
- Reflektere over sentrale tekster om Jesu gjenkomst og om evigheten
- Drøfte hvilken betydning Det nye testamentets endetidsbudskap har av betydning for den kristne samfunnsforståelsen
- Drøfte hvordan budskapet fra Johannes Åpenbaring kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

8.3 Systematiske og historiske fag

Formål:

Den kristne kirke har gjennom sin historie etterstrebet å fremstille den kristne troen i et systematisk system. Gjennom dette faget skal elevene få innsikt i en evangelisk-luthersk helhetsforståelse av den kristne troen. Videre skal elevene lære om utviklingen i den kristne kirke gjennom historien og bli kjent med den teologiske egenarten til ulike kirkesamfunn.

Hovedområder:

- Troslære
- Kirkens historie

- Konfesjonskunnskap
- Grunnleggende apologetikk

Timetall: 90

Kompetansemål:

Troslære

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedtrekk og særpreg ved evangelisk-luthersk tro
- Drøfte forskjellige syn på, og ulike aspekt ved den kristne tro med utgangspunkt i Bibelen og bekjennelsen
- Reflektere over hva det vil si å være luthersk i dag, samt drøfte hvordan luthersk teologi kan utgjøre en ressurs for kultur- og samfunnsliv
- Drøfte hvordan luthersk teologi kan ha betydning for den troendes deltakelse i arbeidslivet, familielivet og samfunnslivet
- Reflektere over hvordan den lutherske forståelsen kan formidles på en aktuell måte
- Drøfte hvordan et tema fra faget troslære kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

Kirkens historie

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedtrekk ved de ulike epokene i kirkens historie frem til reformasjonen
- Forklare hovedtrekk ved hvordan kristen tro har blitt fortolket og forstått i de ulike epokene, med særlig vekt på frelsesforståelsen, sakramentene og det kristne livet
- Gjøre rede for hovedtrekk i kristendommens historie i Norge fra Hans Nielsen Hauges tid og frem til i dag
- Drøfte hvordan kirken i dag kan forholde seg til lærdommer fra den historiske kirke

Konfesjonskunnskap

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for egenarten ved sentrale kirkesamfunn
- Vise respekt for mennesker med en teologisk overbevisning som strider mot elevens egen overbevisning
- Drøfte hvordan møter med representanter fra andre trossamfunn kan bidra til å korrigere eller tydeliggjøre egen trospraksis og lære
- Drøfte kristendommens og de ulike kirkesamfunns betydning for det flerreligiøse og flerkulturelle Norge

Grunnleggende apologetikk

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Drøfte de apostoliske skriftene som historiske kilder til kunnskap om Jesus
- Samtale om i hvilken grad Jesu oppstandelse er historisk troverdig
- Planlegge, gjennomføre og evaluere en valgfri apologetisk problemstilling
- Drøfte hvordan man kan svare på spørsmål og innvendinger mot den kristne troen
- Drøfte kristendommens sannhetskrav og implikasjoner dette har i møte med andre religioner

- Vurdere kristendommens betydning for utviklingen av demokrati, menneskerettigheter og toleranse i Europeisk samfunnsliv
- Samtale om hvordan en kan delta i samfunnsdebatten om sentrale problemstillinger knyttet til tro, verdier og etikk

8.4 Kristen tro i et samfunnsperspektiv

Formål:

Selv om den kristne troen handler om et personlig gudsforhold, har også troen sosiale implikasjoner. Dette faget har som formål at elevene skal utvikle forståelse for hvordan den kristne troen kaller dem til å handle til det beste for sine medmennesker.

Hovedområder:

- Kristen etikk
- Diakoni
- Kristen tro i møte med annen religiøsitet

Timetall: 55

Kompetansemål:

Kristen etikk

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare hovedmomenter i Bibelens etiske budskap og drøfte hvordan dette kan gi veiledning i ulike aktuelle etiske spørsmål
- Kunne gjøre rede for ulikt etisk materiale i Bibelen og drøfte hvordan dette kan formidles i møte med etiske problemstillinger i dagens samfunn, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe
- Drøfte forholdet mellom gammeltestamentlig og nytestamentlig etisk veiledning
- Reflektere over hva som er bestemmende for ens egen etiske overbevisning
- Gjenkjenne andre etiske overbevisninger og vise respekt for personer som konkluderer annerledes enn man selv gjør i etiske spørsmål
- Reflektere over etiske problemstillinger i yrkes- og samfunnslivet
- Reflektere over verdien av å ha et arbeid og hva som kjennetegner et godt arbeidsmiljø

Diakoni

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare Bibelens budskap om diakoni og diakoniens begrunnelse
- Drøfte hvordan den kristne kirke i dag kan møte nød og behov i samfunnet
- Reflektere over hvordan man ut fra egne interesser og muligheter, kan bekjempe urettferdighet, lidelse og fattigdom
- Kunne gjøre rede for hvilken betydning kirken har hatt i utvikling av sentrale institusjoner, som skole og sykehus, og drøfte kirkens betydning for utvikling av det norske velferdssamfunnet

Kristen tro i møte med annen religiøsitet

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedtrekk i islam, med særlig fokus på forståelsen av Jesus og forholdet til de andre abrahamittiske religionene
- Reflektere over hvordan man kan samtale om tro med mennesker med muslimsk bakgrunn
- Gjenkjenne kjennetegn ved ulike nyreligiøse fenomen og trosretninger
- Drøfte ulike nyreligiøse fenomen i lys av Bibelens veiledning

8.5 Dannelse

Formål:

Et av hovedmålene for et bibelskoleår er at den enkelte elev skal modnes til å møte behovene i arbeids- og samfunnslivet. Dannelse er et fag som tar sikte på dette. Gjennom elevenes personlige utvikling blir han/hun bevisst seg selv, sin egen historie og hvordan han/hun på en fruktbar måte kan være en del av et fellesskap. Av denne grunn vil undervisningen være et samspill mellom teoretisk tilegning av kunnskap og praktisk deltagelse som stimulerer til videre utvikling.

Hovedområder:

- Sjelesorg
- Gruppedynamikk
- Formidling av kristen tro

Timetall: 111

Kompetansemål:

Sjelesorg:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for viktige tema i grunnleggende psykologi
- Reflektere over egen livs- og troshistorie
- Reflektere over eget selvbilde og egen selvfølelse og hva disse preges av
- Reflektere over Bibelens budskap i møte med egne sjelesørgeriske utfordringer
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke - og samfunnsengasjement gir innen dette tema

Gruppedynamikk

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Reflektere over egen rolle som aktør i et større fellesskap
- Anvende overlevert informasjon til kortsiktig og langsiktig planlegging av egen hverdag og diskuter hvor viktig det er med samarbeid på en arbeidsplass
- Evaluere erfaringer fra internat- og skolehverdagen og bruke disse erfaringene til positiv selvutvikling i møte med både familie - og samfunnsliv

Formidling av kristen tro

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Integre andres trosformidling i egen tro

- Drøfte hvordan det kristne budskapet kan formidles på ulike måter til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe
- Ta i mot og overveie konstruktive tilbakemeldinger på egen formidling
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke og samfunnsengasjement gir innen dette tema

8.6 Kontekstualisert misjon

Formål:

Den kristne kirke har alltid vært misjonerende. Dette misjonsoppdraget har også vært en viktig del av Norsk Luthersk Misjonssambands og andre norske misjonsorganisasjoners identitet. Formålet med dette faget er at elevene skal bli kjent med hvordan man kan drive kristen misjon i en tverrkulturell kontekst. Faget skal også stimulere til engasjement for misjon, bistand og annet arbeid som relateres til utenriktjeneste.

Hovedområder:

For å oppnå formålet er det hensiktsmessig at undervisningen blir lagt til den aktuelle tverrkulturelle konteksten som elevene skal studere. Denne undervisningsmetode legger til rette for et bedre læringsutbytte enn om man ikke befant seg i den tverrkulturelle konteksten. Norsk Luthersk Misjonssamband er skolens eierorganisasjon og har over 125 års erfaring med misjonsarbeid i ulike kulturer. Av denne grunn vil faget «kontekstualisert misjon» primært foregå i tilknytning til Norsk Luthersk Misjonssambands arbeid under veiledning av Fjellheims personale. Det vil være ulike valgmuligheter for studieområde. I hver enkelt kontekst vil det bli undervist om:

- Misjonsforståelse
- Innføring i misjonsarbeid i en gitt kontekst
- Misjonale og diakonale utfordringer i en gitt kontekst

Timetall: 68

Kompetansemål:

Misjonsforståelse

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for en bibelsk begrunnelse for misjon
- Drøfte utfordringer for kristen misjon i vår samtid
- Reflektere over egen rolle i det kristne misjonsoppdraget

Innføring i misjonsarbeid i en gitt kontekst

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for misjonsarbeid i en gitt kontekst, historisk og aktuelt

Misjonale utfordringer i en gitt kontekst

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Reflektere over kulturelle utfordringer med å leve i en annen kulturell kontekst
- Forklare noen viktige utfordringer de aktuelle samarbeidspartnerne står overfor i deres gitte kontekst

- Drøfte behovet for kontekstualisering av det kristne budskapet
- Drøfte forholdet mellom bistand og evangelisk arbeid
- Reflektere over samfunnsmessige utfordringer i en gitt kontekst, samt vurdere sin egen rolle i et eventuelt fremtidig yrke i den konteksten.

8.7 Forberedelse til kontekstualisert misjon

Dette faget vil ha to valgalternativ. Elever som velger valgfaget «internasjonalt perspektiv på kristen tro» (8.9.1) må velge fag 8.7.1: «Språkopplæring». De resterende elevene velger fag 8.7.2. «Forberedelse på tverrkulturell kontekst»

Timetall: 24

8.7.1 Språkopplæring

Formål:

For å oppnå best mulig læringsutbytte av studieoppholdet, skal elever som oppholder seg over lengre tid i en tverrkulturell kontekst ha grunnleggende språkferdigheter. Dette gir mulighet til å knytte kontakt med mennesker og å forstå formidling på det lokale språket. Undervisningen vil foregå i Fjellheim Bibelskole sine lokaler.

Hovedområder:

- Grammatikk for det gitte språket
- Ordforråd for det gitte språket

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Bruke ulike grammatiske former
- Oversette små tekster med et dagligdags innhold mellom norsk og det gitte språket
- Kommunisere med personer i den gitte konteksten på deres morsmål om dagligdagse spørsmål
- Forstå innholdet i enkle fraser på det gitte språket
- Utarbeide en kort tekst som f.eks. en andakt på det gitte språket

8.7.2 Forberedelse på tverrkulturell kontekst

Formål:

For de fleste av elevene vil den kulturelle konteksten for studieoppholdet være ukjent, både med tanke på historie, religion og kultur. I dette faget skal elevene få en innføring i relevante emner knyttet til den gitte kulturelle konteksten. Målet er at elevene skal oppnå større forståelse for kulturen og samfunnet hvor de skal oppholde seg, slik at den enkelte elev kan få et best mulig læringsutbytte.

Hovedområder:

- Lokalhistorie
- Kulturelle særegenheter
- Religionshistorie
- Dagens religiøse og politiske situasjon

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjøre rede for hovedlinjene i den aktuelle kulturens historie
- Gjøre rede for viktige kjennetegn ved den aktuelle kulturen
- Gjøre rede for kristendommens historie i den aktuelle kulturen
- Forstå det lokale skriftspråket
- Reflektere rundt hvordan man kan møte mennesker med en annen kulturell bakgrunn

8.8 Kristen tro på Nordkalotten

Formål:

De fleste av bibelskolens elever kommer fra Sør-Norge. Som eneste bibelskole i Nord-Norge per 2020 ser Fjellheim Bibelskole på det som et spesielt ansvar å legge til rette for at elevene også får oppleve landsdelen i løpet av bibelskoleåret. Elevene skal få innsikt i, og forståelse for, Nordkalottens unike kristne tradisjon, historie og kultur. Det er også ønskelig at elevene, på grunnlag av erfaringene i nord, reflekterer over egne forutsetninger for å bidra i samfunns- og arbeidslivet i landsdelen i fremtiden.

Hovedområder:

Dette faget vil delvis foregå gjennom korte besøk på Nordkalotten og delvis gjennom undervisning ved bibelskolen under oppsyn og veiledning av skolens personale. Denne kombinasjon av undervisningsmetode velges for å legge til rette for økt læringsutbytte i faget. Hovedområder i faget er:

- Nordnorsk religion, historie og kultur
- Samisk kultur og historie
- Kristen formidling i en nordnorsk kontekst

Timetall: 72

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare viktige kjennetegn ved samisk og nordnorsk kultur og historie
- Vise respekt for menneskers kulturelle bakgrunn
- Vurdere og implementere erfaringer fra møter med kristne på Nordkalotten i egen tro og praksis
- Reflektere over hvordan den kulturelle konteksten påvirker formidling av kristen tro
- Vurdere egne forutsetninger for å bidra inn mot nordnorsk arbeids- og samfunnsliv i fremtiden

8.9 Valgfag 1

I tilknytning til faget «kontekstualisert misjon» (8.6) vil elevene ved Fjellheim Bibelskole ha to alternativ. Elevene som velger å besøke misjonsområder som også krever språkkunnskap (8.7.1) må velge 8.9.1 «Internasjonalt perspektiv på kristen tro». De resterende elevene velger 8.9.2 «Perspektiver på kristen tro».

Timetall: 60

8.9.1 Internasjonalt perspektiv på kristen tro

Formål:

I løpet av noen generasjoner har tyngdepunktet i den kristne kirke flyttet seg fra Vesten til det globale sør. Samtidig har postmoderne hermeneutikk vektlagt hvordan våre fortolkingsfellesskap og for forståelse er avgjørende faktorer for hvordan vi forstår og fortolker tekster. Formålet med dette faget er at elevene skal få møte internasjonale perspektiv på den kristne troen og forståelsen av Bibelen som kan bidra til å utvide deres egen forståelsehorisont, samt vurdere sin egen rolle i et fremtidig yrke i den gitte konteksten. Av denne grunn er det hensiktsmessig at undervisningen foregår i en tverrkulturell kontekst hvor elevene delvis får undervisning fra Fjellheims pedagogiske personale, men også av personer som enten lever i eller tilhører den gitte kulturelle konteksten.

Hovedområder:

- To gammeltestamentlige bøker
- To nytestamentlige brev
- Jesu lidelseshistorie
- Tverrkulturell dogmatikk og etikk
- Aktuelle temaer for kristne i den gitte konteksten

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjengi hovedinnholdet i to gammeltestamentlige bøker, to nytestamentlige brev og Jesu lidelseshistorie
- Vurdere hvordan disse tekstene kan være aktuelle i ulike kulturelle kontekster
- Reflektere over hvordan de internasjonale perspektivene på de gitte skriftene kan utfordre egen tro og praksis
- Identifisere og drøfte sentrale dogmatiske og etiske problemstillinger i en tverrkulturell kontekst
- Forklare hvilke temaer som er spesielt utfordrende for kristne i den gitte konteksten og reflektere over hvordan disse utfordringene kan belyse egen tro og praksis
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke og samfunnsengasjement gir innen dette tema

8.9.2 Perspektiver på kristen tro

Formål:

Som fortolkere av den kristne tro er vi preget av vår kulturelle bakgrunn og vårt miljø. Formålet med dette faget er å møte perspektiver på den kristne troen fra mennesker som kommer fra ulike miljøer og befinner seg i ulike livsfaser, slik at elevenes egen forståelse for det bibelske materialet og implikasjonene dette har for deres eget liv utvides. Det er hensiktsmessig at denne undervisningen delvis skjer ved hjelp av eksterne forelesere og delvis gjennom Fjellheims pedagogiske personale.

Hovedområder:

- To gammeltestamentlige bøker
- To nytestamentlige brev

- Jesu lidelseshistorie
- Aktuelle etiske utfordringer
- Dagsaktuelle kristne temaer

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Gjengi hovedinnholdet i to gammeltestamentlige bøker, to nytestamentlige brev og Jesu lidelseshistorie
- Reflektere over hvordan de ulike perspektivene på de gitte skriftene kan utfordre egen tro og praksis
- Drøfte sentrale etiske og dogmatiske problemstillinger
- Implementere nye perspektiver på aktuelle og etiske problemstillinger i egen tro og praksis

8.10 Valgfag 2

Formål:

Ettersom et bibelskoleår skal bidra til å fremme den enkelte elevs utvikling mot å møte samfunnets og arbeidslivets behov, er det viktig å ta den enkelte elevs interesser og evner på alvor. Fjellheim Bibelskole ønsker derfor at «Valgfag 2» skal være et fag hvor den enkelte elev, med utgangspunkt i egne interesser, kan gjøre seg erfaringer for hvordan han/hun i fremtiden kan bidra i samfunns- og arbeidslivet, enten det er i lønnet arbeid eller frivillig sektor.

Timetall: 108

8.10.1 Alternativ 1: Fordypning teologi

Elever som tar fordypning teologi vil få fordypende undervisning som komplementerer undervisningen skissert i 8.1-8.4 og 8.9

Hovedområder:

- Fordypning i systematiske fag
- Fordypning i Det gamle testamente
- Fordypning i Det nye testamente

Kompetansemål:

Fordypning systematiske fag

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Identifisere ulike virkelighetsforståelser og drøfte hvordan dette preger tilnærminger til kristen tro
- Drøfte forholdet mellom vitenskap og tro
- Forklare og vurdere noen av historiens mest kjente gudsbevis
- Gjøre rede for distinksjonen mellom lov og evangelium i luthersk teologi og reflektere over implikasjoner for eget trosliv, samt diskutere utfordringer i formidling av dette i dagens samfunn
- Reflektere over hvordan ulike sider ved den kristne tro henger sammen i en større helhet

- Drøfte hvordan et tema fra dette faget kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en formidling til en gitt gruppe

Fordypning Det gamle testamente

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare hovedinnholdet og de teologiske implikasjonene av Bibelens fremstilling av kongetiden i Israel
- Forklare innholdet i en gammeltestamentlig profetbok og reflektere over hvordan denne boken kan forstås i lys av Det nye testamente
- Forklare innholdet i en av de poetiske bøkene i Det gamle testamente og reflektere over hvordan denne boken kan forstås i lys av Det nye testamente
- Reflektere over Bibeltekstenes relevans for kristen tro og livsførsel
- Gjøre rede for hovedtrekk i gammeltestamentlig forsknings utvikling og aktuelle trender
- Drøfte hvordan en tekst fra dette faget kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en eller flere formidlinger til en gitt gruppe

Fordypning Det nye testamente

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Forklare grundig innholdet i Hebreerbrevet og et annet nytestamentlig brev og vurdere brevenes relevans for kristen tro og livsførsel
- Forklare innholdet i Apostlenes gjerninger og vurdere bokens relevans for eget trosliv i hjem, menighet, arbeidsliv og samfunn generelt
- Gjøre rede for viktige kjennetegn ved jødisk og antikk kultur og drøfte hvordan dette kan brukes til å fortolke de nytestamentlige tekstene
- Gjøre rede for hovedtrekk i nytestamentlig forsknings utvikling og aktuelle trender
- Drøfte hvordan en tekst fra dette faget kan formidles til ulike generasjoner, samt planlegge, gjennomføre og evaluere en eller flere formidlinger til en gitt gruppe
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke og samfunnsengasjement gir innen dette tema

8.10.2 Alternativ 2: Fordypning idrett- og friluftsliv

Hovedområder:

Idrett og helse

Friluftsliv

Kompetansemål:

Idrett og helse

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne

- Utforske et bredt spekter av idretter og leker
- Gjøre rede for og utvikle de tekniske og taktiske sidene i noen utvalgte idrettsaktiviteter
- Planlegge og gjennomføre økter for å utvikle egne lederegenskaper
- Vurdere egne forutsetninger for frivillig engasjement inn mot idrettslag etc.

- Anerkjenn og motivere sine medmennesker i en aktivitetssituasjon
- Reflektere over verdien av å ta vare på egen kropp i lys av en kristen menneskeforståelse
- Etterleve fair play i en konkurransesituasjon

Friluftsliv

Mål for undervisning er at eleven skal kunne:

- Oppdage nordnorsk natur og reflektere over hvordan man kan ta i bruk de aktivitetmulighetene denne gir
- Utforske et bredt spekter av friluftrelaterte aktiviteter for ulike årstider
- Reflektere over hvordan kristen tro kan være en ressurs for å glede seg over skaperverket
- Reflektere over hvordan man kan bruke naturen og dens ressurser på en bærekraftig og klimavennlig måte, samt vurdere hvordan en i fremtiden kan fremme dette, enten det er i lønnet arbeid eller i frivillig sektor.
- Utvikle ferdigheter for å håndtere ulike krevende situasjoner som kan oppstå i naturen, herunder å mestre grunnleggende førstehjelp
- Kunne vurdere skredfare og gjøre sikre veivalg i fjellet vinterstid

8.10.3 Alternativ 3: Kreativ fordypning

Elever som velger dette faget, skal få rom til å utforske sine egne kreative egenskaper.

Gjennom å oppdage og utvikle disse, skal eleven oppdage at de har noe positivt å bidra med overfor sine medmennesker, miljø og samfunn.

Hovedområder:

- Utforsking
- Utarbeidelse
- Utvikling

Kompetansemål:

Mål for undervisningen er at eleven skal kunne:

- Oppdage og reflektere over egne interesser og kreative ferdigheter
- Reflektere over forholdet mellom troen på Gud som skaper og mennesker som skapende mennesker
- Være miljøbevisste i forhold til skaperverket
- Reflektere over hvordan man kan bruke sine kreative ferdigheter til formidling av kristen tro
- Bruke sine interesser til å skape verk som kan være til glede for medmennesker
- Vurdere egne verk med styrker og utfordringer slik at disse kan utvikles videre
- Reflektere over verdien av å ha et arbeid, samt diskutere ulike former for yrke - og samfunnsengasjement som relateres til dette tema

9 Utplassering

9.1 Formål

Utplasseringen skal motivere til å integrere og gi videre det en selv lærer og erfarer i løpet av et bibelskoleår. All formidling av det kristne budskapet skal skje i respekt for den enkelte mottakers verdi og livshistorie.

Utplasseringstjenesten skal hjelpe den enkelte til å utvikle sine evner og anlegg i tjeneste for andre mennesker. Gjennom planlegging, observasjon, praktiske øvelser, erfaring og evaluering skal elevene nå flere av skolens hovedmål.

Utplasseringen skal også realisere skolens intensjon om å ha et Nord-Norge-perspektiv på sin virksomhet. Utplasseringsoppgavene skal stimulere til videre utdanning og arbeid innenfor formidling, diakoni, barne- og ungdomsarbeid, undervisning, teologi, helsearbeid m.m.

9.2 Utplasseringsoppgaver og -omfang

Skolen presenterer ulike utplasseringsalternativer for elevene i 1. termin. Elevene får deretter komme med sine prioriterte ønsker. Skolen fordeler elevene etter elevenes ønsker. Hver elev blir tildelt 1-3 utplasseringsdestinasjoner, som til sammen tilsvarer 66 timer. De fleste elevene gjennomfører utplasseringen på ukentlig basis, noe som tilsvarer 3 timer per uke i 22 undervisningsuker.

9.3 Pedagogisk oppfølging

Faglærer har ansvar for både å koordinere utplasseringen, samt følge opp enkeltelevens faglige utbytte ved skolen. Vedkommende skal sikre elevenes læringsutbytte gjennom en todelt oppfølging. På den ene siden har han/hun oppfølging med det lokale utplasseringsstedet. Denne kontakten skal avklare forventninger mellom utplasseringssted og skole. Fra skolens side vil enkelteleven følges opp av lærer, slik at de gjennom utplasseringen kan få tilbakemelding om måloppnåelse ut fra kompetansemålene.

Lærer har også et overordnet oppfølgingsansvar for elevene. Det innebærer assistanse ved valg av utplasseringssted, oppfølging ved behov for endring av utplassering, samt oppfølging av andre utfordringer som blir avdekket gjennom elevsamtaler og evalueringer i forbindelse med utplasseringen.

9.4. Kompetansemål

Kompetansemål knyttet til utplasseringsukene knytter seg til tre ulike hovedområder: Organisering, formidling og møte med mennesker.

Organisering

Mål for utplasseringen er at eleven skal kunne:

- Organisere tidsbruk knyttet til utføring av arbeidsoppgaver
- Planlegge og organisere arrangement, f.eks. et kristent møte, leir og sosialkveld.
- Gjennomføre og evaluere gjennomføringen av arrangement, f.eks. et kristent møte, leir og sosialkveld

Formidling

Mål for utplasseringen er at eleven skal kunne:

- Integrere det vedkommende har lært gjennom bibelskoleåret i egen formidling
- Planlegge, gjennomføre og evaluere en presentasjon med kristent budskap som har relevans for tilhørernes livssituasjoner
- Drøfte hvordan det kristne budskapet kan formidles på ulike måter til ulike generasjoner
- Diskutere hvilke muligheter ulike former for yrke og samfunnsengasjement gir innen dette tema

Møte med mennesker

Mål for utplasseringen er at eleven skal kunne:

- Reflektere over hvordan en selv kan møte enkeltpersoner i ulike livssituasjoner på deres premisser med empati og omsorg
- Reflektere over hvordan en selv blir utfordret til menneskelig og åndelig modning i møte med mennesker i ulike livssituasjoner

10 Aktuelle læremidler

Under følger en oversikt over aktuelle læremidler til «ettårig bibelkurs» ved Fjellheim Bibelskole. I tillegg vil kompendier, artikler og ressurstekster benyttes for å aktualisere stoffet. Etersom teologien er et dynamisk forskningsfelt, vil det være rom for å erstatte de oppgitte bøkene med andre og mer aktuelle og oppdaterte lærebøker med samme omfang. Dette gjør det også mulig for elevene å anskaffe seg den aktuelle litteraturen.

Det gamle testamente

Nummela, Leif (2012): *Bibelens røde tråd*. Oslo: Lunde Forlag

Bibelen Ressurs – Den store norske studiebibelen (2011). Oslo: Norsk Bibel

Det nye testamente

Bibelen Ressurs – Den store norske studiebibelen (2011). Oslo: Norsk Bibel

Andersen, Øivind (1992): *Grunnsannheter til frelse*. Oslo: Lunde Forlag

Eritsland, Lars (1978): *Fortolkning til Johannes Åpenbaring*. Oslo: Nye Luther Forlag

Hvalvik, Reidar (1998): *Fra Jerusalem til jordens ender: Hovedtrekk i Apostlenes gjerninger*.

Oslo: Credo Forlag.

Dogmatiske og historiske fag

Brunvoll, Arve. Kjell Olav Sannes. 2017. *Den norske kirkes bekjennesskrifter*. Oslo: Lunde Forlag

Haanes, Vidar L. Hans Hodne, Paul Leer-Salvesen, Ragnar Skottene og Helje Kringlebotn Sødal. 2009. *Tro og tradisjon*. Oslo: Høyskoleforlaget

Haraldsø, Brynjar. 1997. *Kirke og misjon gjennom 2000 år*. Oslo: Lunde Forlag

Kirkens bekjennesskrifter (2002). Sandefjord: DELK-forlaget

Teigen, Arne Helge (2008). *Innføring i kristen tro*. Oslo: FMH-forlaget

Kristen tro i et samfunnsperspektiv

Gustavsson, Stefan (2002): *Kristen med god grunn: om sannhet i en tid fylt av tvil*. Oslo: Luther Forlag

Dannelse:

Dahl, Øyvind (2013): *Møter mellom mennesker: Innføring i interkulturell kommunikasjon*.

Oslo: Gyldendal Akademisk

Elstad, Gunnar. 2000. *Livshistorier og følelser*. Oslo: Lunde Forlag